

POSLOVNO POROČILO NARODNEGA MUZEJA SLOVENIJE ZA LETO 2005

SPLOŠNI DEL

Na podlagi 27. člena Pravilnika in 16. ter 17. člena Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/2001) - (v nadaljevanju: Navodilo) podaja direktor Narodnega muzeja Slovenije naslednje poročilo o doseženih ciljih in rezultatih muzeja v letu 2005:

Narodni muzej Slovenije je javni zavod, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije. Po sklepu o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (Uradni list RS, št. 60/2003) je Narodni muzej Slovenije zgodovinski muzej, ki na temelju poslanstva ohranja, proučuje in komunicira materialno in nematerialno kulturno dediščino s področja kulturne zgodovine slovenskega etničnega prostora starejših in novejših obdobij. Svoje poslanstvo pa utemeljuje na podlagi arheološke, zgodovinske, umetnostne zbirke, zbirke uporabne umetnosti in numizmatične zbirke, ki jih dopolnjuje na osnovi zbiralne politike.

V okviru izvajanja javne službe Narodni muzej Slovenije zlasti (tukaj navajamo le nekatere najpomembnejše od številnih nalog iz sklepa o ustanovitvi):

- Evidentiranje, dokumentiranje, inventariziranje in raziskovanje kulturne dediščine na podlagi zbiralne politike in poslanstva muzeja,
- Varovanje in hranjenje zbirk ter njihovo dopolnjevanje,
- Matične naloge,
- Razstavna dejavnost,
- Restavratorsko konservatorska dejavnost,
- Dejavnost javne knjižnice,
- Izdajateljska dejavnost.

Javno službo izvaja muzej skladno s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Narodnega muzeja Slovenije z dne 06. 04. 2000 in 18. 05. 2005 v okviru svojih strokovnih oddelkov:

- Arheološki oddelek,
- Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost,
- Numizmatični kabinet,
- Grafični kabinet,
- Knjižnica in
- Oddelek za konserviranje in restavriranje.

Organi Narodnega muzeja Slovenije so direktor, svet in strokovni svet. V letu 2005 se je Svet Narodnega muzeja Slovenije sestel na treh rednih sejah, odločal pa je še na dveh korespondenčnih sejah. Strokovni svet pa se je sestel na treh rednih sejah. Oba organa sta imela poleg direktorja velik vpliv na poslovanje muzeja, še zlasti je tu potrebno izpostaviti vlogo in pomen Sveta NMS, ki je pomembno vplival na organizacijo poslovanja muzeja, še zlasti na njegovo finančno poslovanje. V letu 2005 je Ministrstvo za kulturo izvedlo razpis za direktorja muzeja, tako Svet NMS kot tudi Strokovni svet NMS sta podprla ministrovo odločitev o izbiri direktorja.

GLAVNI PODATKI O NARODNEM MUZEJU SLOVENIJE:

Narodni muzej Slovenije je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod vložno številko 1/00937/00.

Skrajšano ime je NMS.

Sedež muzeja je v Ljubljani, Prešernova cesta 20.

Matična številka muzeja je 5055482.

Identifikacijska številka za DDV je SI70031568.

Številka transakcijskega računa je 01100-6030376737.

Direktor muzeja je dr. Peter Kos; tel. 01 24 14 410

Telefon 01 24 14 400; fax 01 24 14 422

Elektronski naslov: info@nms.si, spletna stran www.nms.si

POSEBNI DEL

Priloženo je direktorjevo vsebinsko poročilo o delu Narodnega muzeja Slovenije v letu 2005 (PRILOGA), iz katerega je razviden tako obseg opravljenega dela kot tudi izvajanje zastavljenih nalog iz sprejetega programa dela NMS za leto 2005. V vsebinskem poročilu je s številkami in v obliki preglednic pojasnjeno celotno delovanje v letu 2005 tako muzeja kot celote kot tudi njegovih strokovnih oddelkov.

1. Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje Narodnega muzeja Slovenije:

- Zakon o zavodih (ZZ) - (Uradni list RS, št. 12/1991, 8/1996 in 36/2000),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) - (Uradni list RS, št. 96/2002),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD) - (Uradni list RS, št. 7/1999, 110/2002),
- Uredba o vzpostavitvi muzejske mreže za izvajanje javne službe na področju varstva premične kulturne dediščine in določitvi državnih muzejev (Uradni list RS, št. 97/2000),
- Zakon o medijih (ZMed) - (Uradni list RS, št. 35/2001, 54/2002),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/1999, 30/2002),
- Zakon o javnih financah (ZJF) - (Uradni list RS, št. 79/1999, 124/2000, 30/2002),
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (Uradni list RS, št. 60/2003).

2. Dolgoročni cilji Narodnega muzeja Slovenije

Dolgoročni cilji so bili zaobjeti v strateškem načrtu Narodnega muzeja Slovenije, h kateremu je dal soglasje Svet Narodnega muzeja Slovenije na svoji 4. seji dne 17. 11. 2004. Kot temeljni pogoj razvoja slovenskega osrednjega muzeja smo si v njem zadali obnovo in posodobitev dotrajane muzejske stavbe, hkratio vzpostavitev privlačnega razstavnega programa ter vzpostavitev odličnih pogojev za varno čuvanje premične kulturne dediščine. Termenske programe naj bi pogojevali osnovni zgodovinski mejniki: 185-letnica in 190-letnica osrednjega slovenskega muzeja, ki jih NMS praznuje leta 2006 oziroma 2011.

Kot terminski načrt posodobitve stavbe NMS smo zapisali:

2005

- usposobitev novo pridobljenih prostorov v kleti NMS (okoli 700 m²).
- pridobitev projektne dokumentacije za prenavo celotne stavbe NMS v skladu s programsko nalogo, ki je bila MK predana julija 2003

2006

- otvoritev novih ustrezno opremljenih prostorov v kleti s stalno egipčansko razstavo
- končana gradbena dela v pritličju v skladu s projektno dokumentacijo

2007

- oprema prostorov v pritličju ter na ta način vzpostavitev novih razstavnih dvoran ter novih prostorov Numizmatičnega kabineta
- po izselitvi PMS prenova 1. nadstropja in usposobitev razstavnih dvoran

2008

- po izselitvi PMS sanacija kletnih prostorov, kjer delujejo konserv.-restavr. delavnice. Sanacija depojev pod atrijev, namestitve nove strojne opreme za krmiljenje ustrezne klime
- otvoritev stalne razstavne postavitve zgodovine slovenskega prostora

2009

- prenova podstrešnih prostorov in sanacija atrijske strehe

Ministrstvo za kulturo je obvestilo Narodni muzej Slovenije, da je zamrznilo aktivnosti v zvezi s financiranjem izpodkopa stavbe in da se investicija prenaša v čas po letu 2007(dopis št. 403-1786/00/42 z dne 28. 9. 2005). Prav tako je zamrznilo dejavnosti v zvezi z novogradnjo Prirodoslovnega muzeja Slovenije, od izselitve katerega je odvisna obnova stavbe NMS in postavitve nove stalne razstave. Obnova stavbe NMS tako stoji, prav tako posledično ni mogoče načrtovati stalne razstavne postavitve zgodovine slovenskega prostora. V skladu s terminskimi načrti se nadaljuje le gradnja prostorov

NMS na Metelkovi, sodelavci NMS pa so tekom leta pripravljali načrt postavitve javnosti dostopnih študijskih zbirk.

V strateški načrt smo tudi zapisali, da bo na blejskem gradu po obnovi realizirana nova muzejska postavitve. Konec leta 2004 je Vlada RS spremenila svoj sklep iz leta 2001 in v njem zapisala, da bo upravljanje prenesla na Občino Bled (št. 019-00/2000-47 z dne 16. 9. 2004). Sklep v letu 2005 sicer ni bil realiziran, vendar je vsa dejavnost zaradi nerazrešenega pravnega stanja zamrznjena. NMS je zgolj »slamnati« upravitelj brez vsakršne možnosti pridobivati prihodek od vstopnine v muzejski del gradu ter ga vlagati v posodobitev razstavnega dela gradu.

Med dolgoročne cilje smo zapisali tudi ureditev vloge NMS ter pridobivanja gradiva za svoje zbirke. Tudi ta segment država v letu ni uredila, tako da so sodelavci NMS na terenu ter v odnosu do ostalih muzejev nemočni.

3. Letni cilji Narodnega muzeja Slovenije za leto 2005 - vsebinsko poročilo o izvedbi programa v letu 2005 po odločbi Ministrstva za kulturo

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

Program Narodnega muzeja Slovenije se je v letu 2005 izvajal na podlagi odločbe Ministrstvo za kulturo št. 403-1932/2003-44 z dne 24. 01. 2005 in dopolnilne odločbe 403-1932/2003/58 z dne 11. 7. 2005. Po odločbah so se financirali naslednji sklopi programa:

1. Evidentiranje, dokumentiranje, inventariziranje, varovanje in hranjenje, proučevanje, strokovno izpopolnjevanje (MATRA), proučevanje (Koptske tkanine)
2. Razstavna dejavnost s prioriteto postavitve stalne razstave in dokončanja rimskega lapidarija ter priprava razstave o antičnih gemah
3. Pedagoško andragoški program in nakup strokovne literature
4. Odkupi muzejskih predmetov
5. Program informatizacije
6. Založništvo

Realizacija načrtovanega dela in primerjava z letom 2004

Ad 1: evidentiranje, dokumentiranje, itd.

Spodnja tabela prikazuje primerjavo opravljenega strokovnega dela v letih 2004 in 2005.

	2004	2005	indeks
Akcesija	11.638	22.479	193
Inventariziranih muzealij	9.743	12.113	124
Revizija starega fonda	25.457	5.362	21
Evidentiranje gradiva	1.118	1.573	140
Register dediščine	24.951	18.562	74

Rač. dokument. vseh muzealij	24.951	18.562	74
Risanih predmetov	2.160	2.715	125
Fotografiranih predmetov	10.447	8.938	85
Rač. dokumentiranih posnetkov	27.864	29.257	104
Kons.-rest. predmetov	1.969	2.397	121
Strank	1.044	1.303	124

Pri vseh pomembnejših kazalcih je viden porast opravljenega dela. Pri točki »Revizija starega fonda« je nizek indeks posledica dejstva, da je bila večina revizije starega fonda in usklajevanja računov z muzealijami, ki jo je zahtevalo Ministrstvo za kulturo, opravljena leta 2004. Leta 2005 je bilo manj registriranih muzealij v računalniško evidenco ter s tem v register dediščine, vendar je to v skladu s predvidevanji, saj smo načrt dela na teh postavkah presegli za 11% (primerjava je razvidna iz spodnje tabele).

Spodnja tabela prikazuje primerjavo med načrtovanim in realiziranim strokovnim delom v letu 2005.

	Celoletni načrt 2005	Realizacija 2005	indeks
Akcesija		22.479	
Inventariziranih muzealij	11.600	12.113	104
Revizija starega fonda		5.362	
Evidentiranje gradiva	5.000	1.573	31
Register dediščine	16.600	18.562	111
Rač. dokument. vseh muzealij	16.600	18.562	111
Risanih predmetov	1.000	2.715	271
Fotografiranih predmetov	9.500	8.938	94
Rač. dokumentiranih posnetkov		29.257	
Število vpisanih enot v rač. bazo podatkov (vključno COBISS)		39.793	
Kons.-rest. predmetov	2.385	2.397	100
Strank		1.303	

Načrt je bil pri večini postavk presežen. Znatno odstopanje je razvidno pri evidentiranju, saj je bilo evidentiranih manj predmetov kulturne dediščine od načrtovanih, vendar je evidentiranje (ki podrazumeva popis dediščine v drugih muzejskih oziroma privatnih zbirkah) odvisno od institucij oziroma zasebnikov, ki za popis zbirke zaprosijo Narodni muzej Slovenije. Pod „število vpisanih enot v rač. bazo podatkov“ upoštevamo vso digitalizacijo (inventariziranje, digitaliziranje fotografij, vnosi v COBISS).

V formularje Ministrstva za kulturo ni mogoče umeščati načrtovanega oziroma opravljenega dela v knjižnici Narodnega muzeja Slovenije, zato primerjava z načrtovanim delom ni mogoča, opravili pa smo primerjavo z opravljenim delom v letu 2004.

	2004	2005	indeks
akcesija	1.825	2.225	121
zapisi v COBISS	5.292	4.367	83
obisk	4.331	5.326	123
izposoja	35.712	40.712	113

Tudi v tem segmentu je mogoče opaziti neko konstanto v opravljanju delovnih obveznosti. V primerjavi z 2004 je nekoliko manj zapisov v vzajemni knjižnični sistem COBISS, vendar je to posledica zapisov 1.040 starih knjig od 16. do 19. stoletja, katerih zapisi so znatno zamudnejši od zapisov modernih publikacij.

Prepričani smo, da predstavlja pomemben del dejavnosti sodelavcev NMS tudi predstavljanje premične dediščine strokovni in drugi javnosti. Primerjavo znanstvenih, strokovnih in poljudnih objav sodelavcev Narodnega muzeja Slovenije v primerjavi z letom 2004 prikazuje naslednja tabela:

	2004	2005
monografija (domača)		4
monografija (tuja)		1
strokovna monografija		1
učbenik		1
katalog razstave		2
zloženka k razstavi		5
znanstveni članek		11
strokovni članek		9
znanstveni sestavek v monografiji		7
strokovni sestavek v monografiji		4
kratki znanstveni prispevek		2
objava znanstv. prispevka na konferenci		9
povzetek znanstvenega prispevka na konferenci		1
objava strok. prispevka na konferenci		5
povzetek strokovnega prispevka na konferenci		21
recenzija		2
polemika		7
poljudni članek		6
skupaj		97

Ob opravljenem delu, ki ga je mogoče meriti s številkami, pa so sodelavci opravili veliko dela, ki je skrito javnosti in ga ni mogoče zajeto zgolj s številkami. Kolikor je to mogoče ga prikazujemo v vsebinskem poročilu.

Ad 2: razstavna dejavnost

Realizacijo razstavnega programa v primerjavi z odobritvijo programa prikazuje naslednja tabela:

Razstava	Načrtovana	Realizirana Čas trajanja	Število obiskovalcev
Stalna arheološka razstava	odprta od 2004	Dopolnjena s segmentoma »Zgodovina NMS« in »Kultura Ljubljanskega barja«	16.901
II. del stalne razstave (Jezik in identiteta)	priprava (odl. št. 403-1932/2003/44)	priprava	
Isahta in egiptovska zbirka	odprta od 2004		17.678
V dragulje vbrušene podobe. Rimske geme na slovenskem ozemlju	v letu 2004	odprta 15. 12. 2005	417
Podobe življenja in mita. Situlska umetnost na Slovenskem	za leto 2005 (odl. št. 403-1932/2003/44)	20. 5. – 5. 10. 2005	8.661
Maček v žaklju ali kaj vemo o bronu. Prazgodovinski metalurgi na Slovenskem	za leto 2005 (odl. št. 403-1932/2003/44)	Zaradi racionalnosti združena z razstavo o situlski umetnosti	
Rudolf Cvetko, olimpijski šampijon	za leto 2005 (odl. št. 403-1932/2003/44)	Potekale so priprave. Zaradi zasedenosti razstavne dvorane bo otvoritev maja 2006	
Med kljukastim križem in rdečo zvezdo	Gostovanje Pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec	3. 3. – 30. 4. 2005	2.141
O nastanku slovenskega tolarja	postavitev razstave v prostorih Banke Slovenije	1.1.2005 – 31. 12. 2005	evidenca ni vodena

Ad 3: pedagoško-andragoški program in nakup strokovne literature

Izdane so bile štiri zloženke (serija Mozaik preteklosti), ki otrokom osvetljujejo življenje v obdobju paleolitika in bronaste dobe ter maketa bronaste vedrice, s katero se otrokom približa fenomen situlske umetnosti. 250 vodenih ogledov se je udeležilo

11.337 obiskovalcev (leta 2004 3.435 obiskovalcev na 131 vodstvih), kar je 230 % povečanje v primerjavi s preteklim letom. 20 otroških delavnic se je udeležilo 137 otrok (leta 2004 se je 16 otroških delavnic udeležilo 158 otrok).

Od 2225 strokovnih publikacij, ki jih je knjižnica NMS pridobila v letu 2005, jih je bilo 683 oz. 30,70 % kupljenih, ostale so darilo oziroma pridobljene z zamenjavo (1117 publ.). Za nakup strokovne literature s področij, ki so zastopana v Narodnem muzeju Slovenije (arheologija, numizmatika, epigrafika, uporabna umetnost, muzeologija, konservatorstvo-restavracija, zgodovina) je bilo porabljenih 5.544.000 SIT, kar dodatno kaže izjemen pomen zamenjave lastnih publikacij za izpopolnjevanje javne strokovne knjižnice v NMS (glej spodaj: založniška dejavnost).

Ad 4: odkupi

Odkupi muzealij za vse oddelke Narodnega muzeja Slovenije so bili realizirani v skladu z odobrenimi sredstvi (dopolnilna odločba št. 403-1932/2003/58 z dne 11. 7. 2005) in v skladu z obvestilom Narodnega muzeja Slovenije Ministrstvu za kulturo, katere odkupe od številnih prijavljenih bo realiziral.

Zbirke oddelkov smo obogatili tudi s številnimi donacijami gradiva.

ODKUPI 2005	prvotne vloge	realizirano
OZUU		
Neoempirska salonska garnitura	1.800.000	1.800.000
Secesijska spalnica	2.000.000	2.000.000
Kabinetna omarica	2.000.000	2.000.000
Srebrni paradni pas za meč	2.888.000	
Srebrni hišni zvonček	600.000	
Potovalni jedilni pribor	1.888.000	
Zbirka keramike in stekla	2.840.000	
Vitraji	960.000	960.000
Grafika		
Vedute	960.000	
grafična mapa nemških, francoskih in nizozemskih mojstrov	4.960.000	4.960.000
Serijske umetniške grafične listov	480.000	
botanične ilustracije – Naturselfstdruck	1.190.000	
Andrea Pozzo, Der Mahler und Baumeister Perspectio... , Augsburg 1800	410.000	410.000
ARH		
zbirka arheoloških predmetov iz Ljubljane	1.779.000	1.779.000
Bronast polnoročajni meč	600.000	600.000
Srednjeveški meč	1.175.000	
KNJIŽNICA		
Iacob Christian Schaeffer, Icones insectorum circa Ratisbonam indigenorum	1.300.000	
NUMIZMATIKA		
zbirka 5 grških, 17 keltskih in 8 novoveških novcev	934.000	934.000
zbirka štirih medalj in 11 rimskih novcev	500.000	500.000
zbirka 21 novcev in dveh žetonov	1.100.000	1.100.000
zbirka 18 antičnih novcev	2.485.000	
zbirka 4 rimskih, 23 srednjeveških novcev ter enega novoveškega novca	1.541.000	1.541.000

zbirka 143 antičnih in novoveških novcev	2.420.000	
dvojni solidus Magnencija	10.500.000	
zbirka antičnih novcev	668.200	668.200
zbirka antičnih novcev: 28 denarijev rimske Republike	920.000	
3 tolarji in zlati gulden	770.000	770.000
zbirka 3 keltskih, rimskega in 3 novoveških novcev ter 4 medalj-plaket	550.000	550.000
zbirka novcev: 1 keltski, 15 rimskih, 9 vzhodnogotskih, 19 sredn. in 24 novov. nov.	4.000.000	
zbirka 2 rimskih, 55 nov. in 13 modernih novcev, 40 medalj-plaket in 2 žet.	2.444.000	2.444.000
zbirka novcev: grški, 9 keltskih, bizantinski ter srednjeveški novec	1.699.000	
6 keltskih, 7 rimskih, 17 srednjeveških in 6 novoveških novcev	2.400.000	
zbirka 17 medalj	1.000.000	
rimska srebrna palica iz 4. stoletja	5.600.000	5.600.000
Zbirka zlatih novcev (46) od 16.-18. stoletja	6.651.600	
zakladna najdba »konvolut« iz 16. stoletja	2.000.000	
numizmatična kabinetna omarica	4.840.000	
zbirka rimskih novcev	3.800.000	
zbirka antičnih ter srednjeveških in novoveških novcev	1.040.000	
Vsota		29.916.200

Ad 5: informatizacija

Vse strokovno delo na področju dokumentiranja in inventariziranja gradiva poteka računalniško po specialnih programih za posamezno področje (NUMIZ, SITULA, FUNDUS, SNG, PATINA). Programi so se sprotno dopolnjevali in posodabljali, v pripravi je njihovo povezovanje. Tako je bil tekom 2005 v Windows verzijo prestavljen program FUNDUS, veliko dela je bilo vložena v pripravo Windows verzije zapletenega programa NUMIZ. V zvezi z informatizacijo je bila vsa skrb namenjena varnemu hranjenju vseh digitaliziranih podatkov, zanesljivemu sprotnemu arhiviranju vseh podatkov ter vzpostavljanju mrežne zasnove, ki preprečuje morebitne sovražne vdore v sistem.

Ad 6: založniška dejavnost

Narodni muzej Slovenije je z izdajo 13 publikacij nadaljeval svojo tradicionalno bogato založniško dejavnost. Ta ni pomembna le s stališča promocije muzeja in njegovih sodelavcev doma in v tujini ampak tudi kot sredstvo pridobivanja predvsem tujih strokovnih publikacij za knjižnico NMS. Od 2225 v letu 2005 pridobljenih monografij oziroma revij jih je bilo kar 1117 pridobljenih z zamenjavo lastnih publikacij. To dejstvo poudarjamo prav zaradi posrednega finančnega učinka, saj bi morali pri teoretični najnižji mogoči ceni 20 € na izvod za odkup teh publikacij odšteti vsaj 5,3 mio SIT.

Naslov	Načrtovan	Vir sredstev	Realiziran
--------	-----------	--------------	------------

Peter TURK, Podobe življenja in mita (80 str.)	v programu ob razstavi	MzK - pogramska sredstva NMS	maj 2005
Peter TURK, Images of Life and Myth (80 str.)	v programu ob razstavi	MzK - pogramska sredstva NMS	maj 2005
Peter TURK, Bilder aus Leben und Mythos : Zur Situlenkunst im slowenischen Raum (7.-4. Jahrhundert v. Chr.) (80 str.)	prijava na razpis MzK - promocija	MzK	december 2005
Aleksandra NESTOROVIĆ, V dragulje vbrušene podobe sveta. Rimske geme Slovenije (47 str.)		sredstva iz razisk. programa (arheologija), ki ga financira ARRS	december 2005
Aleksandra NESTOROVIĆ, Images of the world engraved in jewels. Roman gems from Slovenia (47 str.)		sredstva iz razisk. programa (arheologija), ki ga financira ARRS	december 2005
Marjeta ŠAŠEL KOS, Appian and Illyricum, Situla 43 (671 str.)	prijava na razpis ARRS	ARRS	julij 2005
Mateja KOS, Beloprstena keramika na Slovenskem / Cream - Colored Earthenware in Slovenia, Viri 4 (192 str.)	prijava zapisnik 9. seje Sveta NMS	sredstva iz razisk. programa (zgodovina), ki ga financira ARRS	december 2005
Eva KOCUVAN, Naselje je veselo zahrumelo, 2005 zgibanka (20 str.) : ilustr. ; 12 X 10 cm. - (Mozaik preteklosti)	v programu	MzK – programska sredstva	julij 2005
Eva Kocuvan, Mi, jamski ljudje, 2005 zgibanka (20 str.) : ilustr.; 12 X 10 cm. - (Mozaik preteklosti)	v programu	MzK – programska sredstva	julij 2005
Eva KOCUVAN, Bronasta doba, 2005 zgibanka (20 str.) : ilustr. ; 12 X 10 cm. - (Mozaik preteklosti)	v programu	MzK – programska sredstva	december 2005
Eva Kocuvan,	v programu	MzK – programska	december

Indoveropejci v bronasti dobi, 2005 zgibanka (20 str.) : ilustr.; 12 X 10 cm. - (Mozaik preteklosti)		sredstva	2005
ARGO 48/1 (182 str.)	redni program (prijava SMS)	MzK	januar 2005
ARGO 48/2 (200 str.)	redni program (prijava SMS)	MzK	december 2005

Podrobno vsebinsko letno poročilo z analizami je priloga tega poročila.

4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva je kazalce, določene v programu dela Narodnega muzeja Slovenije za leto 2005 po posameznih področjih dejavnosti

Že zgoraj smo na tabeli prikazali realizacijo načrtovanega programa v segmentu strokovnega dela, obenem pa rezultate primerjali tudi z letom 2004. Procentualna primerjava ne potrebuje komentarja, mogoče je le izraziti zadovoljstvo z opravljenim delom, ki ga je mogoče meriti. V priloženem vsebinskem poročilu je razviden podroben obseg opravljenega dela po posameznih oddelkih.

Izpovedna je primerjava rasti zbirk in stopnje inventarizacije v letih 2002, 2003 in 2005, ki kaže odlične rezultate v najpomembnejšem segmentu muzejskega dela:

STANJE 31. 12. 2002	skupno število muzealij	obdelanih muzealij	%	način obdelave
Num. kab.	74.905	52.838	70	rač. dok.
ZUU	48.520	23.015	47	rač. dok.
Arh. odd.	210.000 ¹	74.358	35	inv. knjiga; rač. le 7.196 predm.oz. 3,4%
Graf. kabinet	43.603	9.298	21	rač. dok.

STANJE 31. DECEMBER 2003	skupno število muzealij	obdelanih muzealij	%	način obdelave
Num. kab.	81.211	65.050	81	rač. dok.
ZUU	55.137	26.807	48	rač. dok.
Arh. odd.	94.000 ²	79.651	85	vpis v invent. knjigo; rač. dok. le 12.255 predmetov oz. 13%
Graf. kabinet	43.777	14.912	34	rač. dok.

STANJE 31. DECEMBER 2005	skupno število muzealij	obdelanih muzealij	%	način obdelave
Num. kab.	84.864	70.714	83	rač. dok.
ZUU	55.234	41.719	76	32.083 (58%) rač. dok., ostalo klasično
Arh. odd.	93.116	84.116	90	vpis v invent. knjigo; rač. dok. 35.955 (39%) predmetov
Graf. kabinet	46.863	26.312	56	19.252 (41%) rač. dok.

¹ Odstotek obdelanih muzealij je nerealen, saj je v skupnem številu muzealij zajetega precej fragmentarnega gradiva (npr. ostankov antičnih fresk), ki se vodijo pod eno inventarno številko.

² Ocenjujemo, da hrani Arheološki oddelek okoli 210.000 predmetov, vendar je v tej številki zajetega precej fragmentarnega gradiva (npr. ostankov antičnih fresk), ki se vodijo pod eno inventarno številko.

V knjižnici je obdelava gradiva v COBISSu nekoliko upadla, za kar smo razloge podali zgoraj. Delo knjižnice je sicer potekalo povsem po pričakovanjih in v skladu s programom dela, omeniti pa je potrebno zamudno selitev starih knjig (z vmesno fazo zaplinjevanja knjižnih fondov) iz starega depoja v nove prostore knjižnice, ki se je konec leta 2005 zaključila.

Obseg konserviranih in restavriranih predmetov se je povečal za 21 %, tako da je tudi ta segment opravljenega dela mogoče oceniti kot uspešen.

Program na področju pedagoško-andragoške dejavnosti ni bil zadovoljivo izpolnjen, čeprav je opazen porast vodstev ter število vodenih obiskovalcev. Razlog je mogoče iskati predvsem v izjemno hudi bolezni v izvajalkini družini.

Glede na rezultate, predstavljene v prejšnji točki tega poročila, lahko za uspešna ocenimo področja dela muzeja, kjer je bil program ne le v celoti realiziran, temveč v večji ali manjši meri tudi presežen:

- razstavna dejavnost,
- izdajateljska dejavnost,
- muzejska predavanja,
- raziskovalni in drugi projekti.

• **Javna dela**

V letu 2005 je podobno kot v preteklih letih v Narodnem muzeju Slovenije intenzivno potekal program javnega dela na dveh segmentih muzejskega dela, in sicer po dveh pogodbah, sklenjenih med Zavodom RS za zaposlovanje, naročnikom javnih del Ministrstvom za kulturo RS in izvajalcem javnih del Narodnim muzejem Slovenije :

- Pogodba št. 561 96/04 – Program dodatne dejavnosti knjižnice
- Pogodba št. 561 97/04 – Program za varstvo in ohranitev dediščine – urejanje dokumentacije in restavratorsko konservatorska dela

Skupno je bilo na obeh programih vključenih 5 brezposelnih oseb v V. tarifnem razredu, in sicer skozi celo leto 2005.

V okviru programa dodatne dejavnosti knjižnice z eno vključeno brezposelno osebo so se opravljala dela povezana z dokumentacijo in urejanjem gradiva – vodenje evidence izposoje (skupaj 15656 enot) in članstva (novi vpisi 179) v knjižnici; urejanje kartotek – vstavljanje novega gradiva (3497 listkov), revizija starega dokumentarnega gradiva, vstavljanje elektronske zaščite (1714 nitk), oprema publikacij (2880), skrb za izmenjavo (1269 paketov).

V program za varstvo in ohranitev dediščine – urejanje dokumentacije so bile vključene 4 brezposelne osebe. Na tem področju je bilo delo zelo uspešno, rezultati pa so tudi daleč najbolj vidni v povečanju števila računalniških vnosov predmetov ali fotografij v ustrezne programe, v urejanju knjižnih segmentov in ostale dokumentacije po strokovnih oddelkih ter v povečanem obsegu konservatorskih in restavratorskih posegov zaradi pomoči pri posegih na posameznih muzejskih predmetih in njihovega dokumentiranja.

Skupno je bilo skeniranih 6807 fotografij, 785 risb, 2374 dokumentov iz arhiva in 130 diapozitivov, potekalo je urejanje knjig in separatov (vnašanje v bazo podatkov, opremljanje z nalepkami): 947 separatov, v računalniške programe je bilo vnešenih 4588 enot raznega gradiva, opravljena so bila številna pomožna dela v Oddelku za konserviranje in restavriranje (pomoč pri restavratorskih in konservatorskih posegih na posameznih muzejskih predmetih, manjša restavratorska dela in čiščenje predmetov, pripravo raztopin, lakov in ostalih substanc za potrebe restavratorskih posegov, dokumentiranje in fotografiranje posegov na predmetih, manipulacijo s predmeti, spremljanje in vzdrževanje klime in pomoč pri pripravi razstav).

V program vključene brezposelne osebe so praktično v celoti izpolnile pričakovanja, kar je verjetno tudi posledica dovolj velike izbire pri posamezni nastavitvi oseb na njihova delovna mesta.

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela

Pri izvajanju programa dela Narodnega muzeja Slovenije ni bilo nobenih nedopustnih ali nepričakovanih posledic.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let

Ocena je delno podana že v točki 4 tega poročila. Leto 2005 lahko ocenimo kot uspešno. Obisk razstav v matični muzejski stavbi je nekoliko porasel. K obisku muzejske zbirke na Blejskem gradu je brez dvoma doprinesla tudi dodatna muzejska ponudba. Še enkrat moramo poudariti žalostno dejstvo, da muzej v matični stavbi še vedno nima stalne razstave, kar vsekakor pripomore k temu, da je zelo zmanjšan obisk pomembne, če ne celo najpomembnejše ciljne publike, to je šolajoče se mladine.

Strokovno in znanstveno delo napreduje iz leta v leto, kljub težkim finančnim razmeram je potekala tudi izdajateljska dejavnost muzeja.

Odzivi tako laične kot tudi strokovne javnosti na delo muzeja so bili v celoti ugodni.

7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja Narodnega muzeja Slovenije

Ministrstvo za kulturo še ni predpisalo standardov in meril za oceno gospodarnosti in učinkovitosti muzeja. Delo muzeja je sicer dobro, učinkovitost in storilnost pa naj bi še povečali z bolj striktnim spremljanjem dela v okviru posameznih oddelkov muzeja kot tudi muzeja kot celote.

8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Notranji finančni nadzor je izvajal direktor muzeja v okviru svojih pooblastil. Na podlagi nekaterih preliminarnih opozoril revizije Ministrstva za kulturo v letu 2003 je bil vzpostavljen tudi poseben nadzor - notranja kontrola posameznih segmentov poslovanja - dodatna evidenca in spremljanje realizacije opravljenega študentskega dela, pregled pravilnosti pogodb o avtorskem delu in pregled completeness poročil oziroma samih avtorskih del, pregled postopkov javnega naročanja - naročil male vrednosti in njihove realizacije v skladu s ponodbami, izplačila dnevnic in drugih stroškov.

9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi

Cilji so bili v največji možni meri doseženi in celo preseženi.

10. Ocena učinkov poslovanja Narodnega muzeja Slovenije na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni nadzor in urejanje prostora

Z vpeljanim sistemom javnih del in z že večletnim uspešnim sodelovanjem na tem področju z Zavodom za zaposlovanje muzej gotovo pripomore k reševanju vsaj nekaj socialnih primerov, ki za določen čas rešujejo svojo eksistenco v muzeju. Muzej se neredko pri izbiri kandidatov za prosta dela odloča za kandidate iz kategorije najtežje zaposljivih oseb in iz prakse lahko potrdimo pravilnost take odločitve, ker se ravno ti kandidati nemalokrat izkažejo kot najuspešnejši.

11. Poročilo o porabi sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v letu 2005

Oprema je bila nabavljena v okviru odobrenih sredstev, ravno tako so bila v enakem okviru porabljena sredstva za investicijsko vzdrževanje. Ker je bila zaradi okvar predvsem računalniške opreme ogrožena stabilnost dokumentacijskega sistema, smo bili prisiljeni nabavljati strojno in programsko opremo. Del sredstev je bil namenjen za sanacijo odtokov na podstrešju muzejske stavbe, vendar se je med deli izkazalo, da je muzejska stavba v zelo slabem stanju (tudi zaradi slabe kvalitete izvedenih del konec 80-tih let).

Investicijska vlaganja in nabava opreme ter drobnega materiala so bila izvedena v celoti po sprejetem programu dela za leto 2005 z nekaterimi prerazporeditvami sredstev:

Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev
Preprečitev zamakanja in vodotesna sanacija povezovalnega hodnika	5.100.000,00 sit	6.283.000,00 sit
Oprema restavratorskih	5.170.000,00 sit	5.518.000,00 sit

delavnic		
Video nadzorni sistem	4.600.000,00 sit	4.590.000,00 sit
Računalniška oprema za hranjenje digitalnih podatkov	5.730.000,00 sit	4.693.000,00 sit
Avtomobil	3.500.000,00 sit	3.198.000,00 sit
Drobni inventar	1.320.000,00 sit	1.344.000,00 sit
SKUPAJ	25.420.000,00 sit	25.626.000,00 sit

12. Druga pojasnila (analiza kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih)

Muzej je deloval do konca leta 2005 z 58 redno zaposlenimi delavci za nedoločen čas, eno sodelavko za določen čas za urejanje "avtocestne" dokumentacije (sredstva DARS) in dvema mladima raziskovalkama (sredstva ARRS) ter sodelavko na arheološkem raziskovalnem programu (vse tri za določen čas).

V letu 2005 je bila na pobudo Ministrstva za kulturo veljavna sistemizacija Narodnega muzeja Slovenije dopolnjena s tremi novimi delovnimi mesti:

- Strokovni sodelavec strateške službe za premično kulturno dediščino in muzeologijo,
- Vzdrževalec – hišnik za grad Snežnik in
- Strokovni sodelavec za grad Snežnik;

glede na potrebe delovnega procesa v muzeju na področju informatike in obdelave podatkov pa še z novim delovnim mestom

- Administrator informacijskih sistemov.

Na prva tri delovna mesta so bili v letu 2005 tudi nastavljeni novi sodelavci, četrto pa je zasedel že dotlej zaposleni sodelavec na drugem delovnem mestu.

Celo leto je nemoteno teklo delo na posameznih segmentih, ki niso pokriti z redno zaposlenimi delavci, preko sistema javnih del s 5 udeleženci.

Investicijska vlaganja so tudi v letu 2005 potekala na dveh ločenih področjih:

- Metelkova 25 – prenovo in dograditev objekta za potrebe depojev in razstavnih prostorov ter konservatorskih delavnic v celoti vodi Ministrstvo za kulturo. V letu 2005 je bil zaključen prvi del planiranih posegov, in sicer so bili dograjeni depojski prostori v kleti objekta. Glede na to, da teh prostorov ni mogoče začeti uporabljati pred izvedeno prenovo obstoječe stavbe in izgradnjo prizidka, ta del objekta tudi še ni bil tehnično prevzet. V letu 2006 bodo izvedena še preostala dela (prizidek in obnova objekta 25), tako da bo pričetek uporabe celotnega objekta v letu 2007. V letu 2006 pa so že bili pridobljeni projekti za depojsko opremo, njihova izvedba pa naj bi potekala sočasno z

gradbenimi deli, tako da bi bili depoji pripravljene za selitev muzejskih predmetov sredi leta 2007.

- Muzejska stavba na Prešernovi 20 - potekala je pridobitev izvedbenih PGD, PZI načrtov za planirani izpodkop muzejske stavbe. Sama izvedba del je predstavljena v naslednje obdobje.

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE
direktor

dr. Peter Kos